

saver

SPREEKBEURTPAKKET

Alles wat jij wilt weten over afval

Hallo!

Wat leuk dat je deze informatie van Saver opent. Wij zijn dagelijks erg bezig met afval en dat jij deze informatie bekijkt, betekent dat het ook jou bezighoudt.

Je kiest voor een onderwerp wat iedereen raakt. Want we produceren met ons allen nog al wat afval, maar daarover later meer.

In de spreekbeurtmap vind je ook losse afbeeldingen. Deze mag je gebruiken voor jouw eigen spreekbeurt.

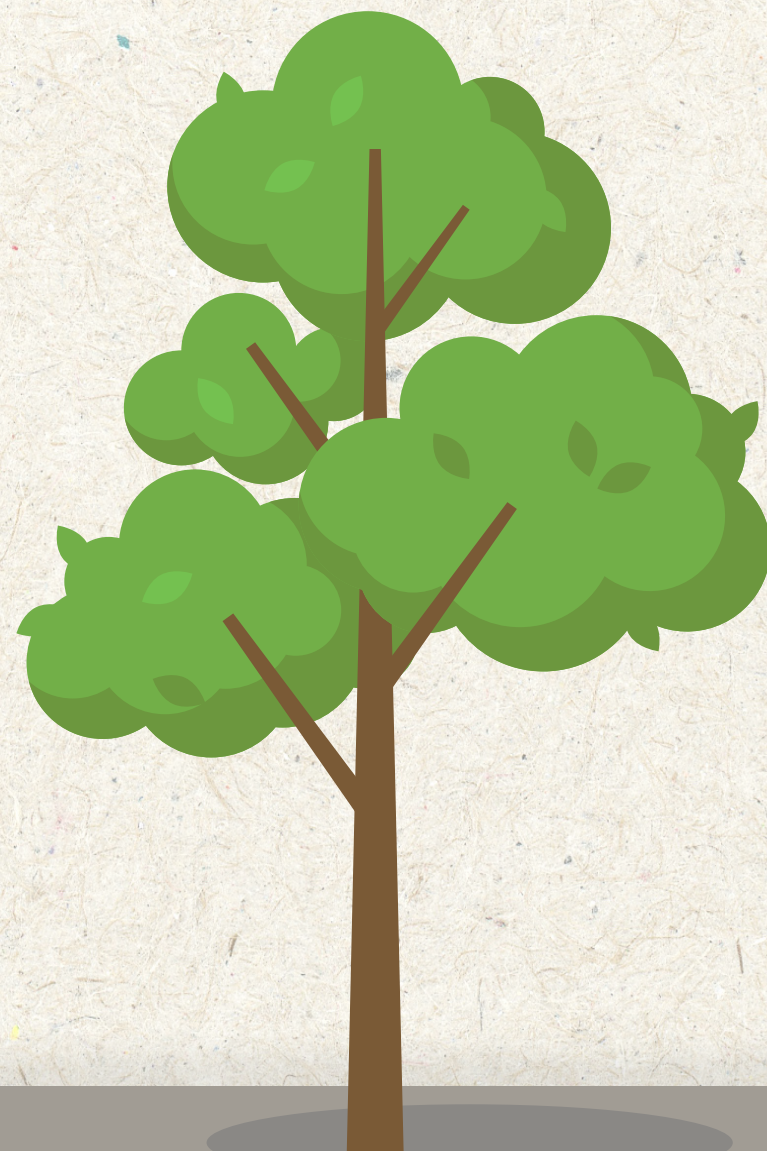
Heb je nog meer vragen? Kijk dan eens op onze website www.saver.nl.

Inhoudsopgave

De geschiedenis van afval	3
Afval scheiden	5
Grondstoffen maken	9
Afval scheiden tegenover nascheiden	11
Meer over Saver	13
Duurzaamheid	15
Veiligheid	16
Afvalquiz	17

Wil je meer zien?

Scan dan de QR-codes in dit spreekbeurtpakket.

De Samen aan de Bak on Tour bus

Met diverse spellen en leuke activiteiten op het gebied van duurzaamheid en afval scheiden komen wij bij jullie op school. Spelen en leren gaan hand in hand met uitleg en opdrachten.

Wil je dat we langskomen? Laat jouw leraar of lerares dan kijken op onze website:
www.saver.nl/educatie

Volg je ons ook op Social Media?

Wat is afval?

Afval is alles wat wij niet meer gebruiken en weggooien. Maar is al dat weggooien wel nodig?

Soms kun je jouw oude spullen een tweede leven geven door het naar de Kringloopwinkel te brengen. Kleding bijvoorbeeld, of een bureau dat voor jou te klein is geworden.

Pas als het echt kapot is dan is het afval. Als we er dan voor kunnen zorgen dat we de verschillende afvalstromen apart kunnen verzamelen, dus plastic bij plastic, stenen apart, gft+e apart enzovoorts, dan kunnen we iedere afvalstroom weer opnieuw gebruiken.

De geschiedenis van afval

Als wij iets in de prullenbak gooien, haalt de vuilnisman het op. Ook de straten worden schoongemaakt. Het meeste afval wordt tegenwoordig gerecycled en hergebruikt. Dat was vroeger wel anders!

Nog geen tweehonderd jaar geleden woonden veel mensen dicht op elkaar in nauwe straatjes. Hun huisvuil, slachtafval, poep en plas lag overal op straat. Moet je je voorstellen hoe dit rook!

De straten waren modderwegen, onverhard. Het was er vies en benauwd en het krioelde er van de ratten en muizen. Alleen de rijken hadden het iets beter voor elkaar. Zij hadden genoeg geld om het afval te laten ophalen door 'karrelieden'. Die brachten het buiten de stadspoorten.

Verbetering

Rond 1850 kwam er langzaam verbetering in deze situatie. Een 'waterproject' zorgde ervoor dat schoon water de grachten regelmatig doorspoelde. Ook de drinkwaterleiding ontstond.

Het werd vanaf dit punt alleen maar beter. Ook werd een begin gemaakt met een rioleringssysteem. Een 'stratenplan' veranderde de zand- en modderwegen in bestrate wegen.

Tegenwoordig halen we het afval op met grote vrachtwagens. Zo kunnen we veilig én vlot werken! We vertellen je er meer over in het hoofdstuk 'Over Saver'.

1

250.000 – 50 VOOR CHRISTUS

Alles wat mensen in de Prehistorie gebruikten, kwam uit de natuur. Wat ze weggooiden, was dan ook natuurlijk afval. Dit kon de natuur gewoon weer verteren.

2

50 VOOR CHRISTUS – 475 NA CHRISTUS

De Romeinen hadden al meer afval. Ze aten uit kleikommetjes, droegen stoffen kleding, bewaarden hun eten in kommen en flessen en gebruikten als eersten glas om dranken in te bewaren. Afval gooiden ze in afvalputten en op afvalbergen. Dit afval is nu helemaal verdwenen onder de grond. Door opgravingen vinden we nu soms nog wat afval (stenen of glaswerk) van de Romeinen.

3

500 – 1500 NA CHRISTUS

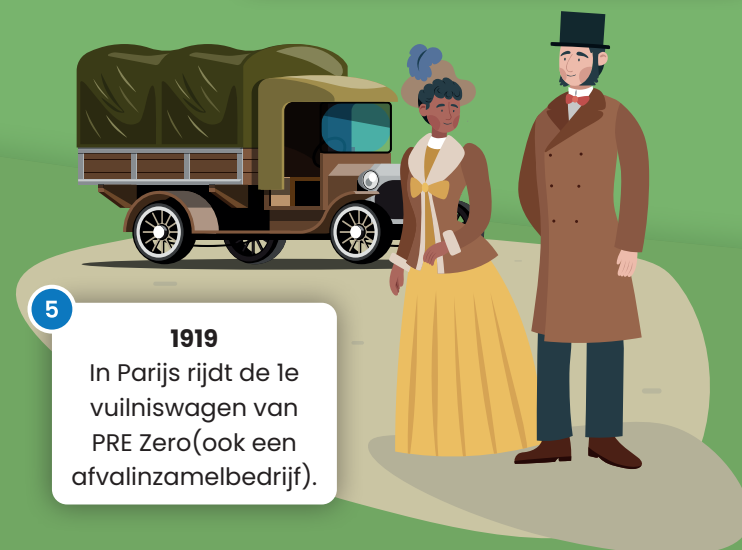
In de Middeleeuwen gingen mensen niet zo goed met afval om. Ze gooiden letterlijk alles op straat. Van eetafval tot werkaafval.

4

1700 – 1900

In deze eeuwen gingen mensen dood door het drinken van vervuild water. Dit kwam doordat mensen nog steeds niet goed met hun afval omgingen. In deze periode startten mensen gelukkig ook met het inzamelen van afval. Er kwamen vuilnis mannen en er werden zelfs riolen aangelegd.

5

1919

In Parijs rijdt de 1e vuilniswagen van PRE Zero (ook een afvalinzamelbedrijf).

6

21ste eeuw

We leven in een consumptie-maatschappij: we gebruiken heel veel producten en gooien die ook snel weer weg. Gelukkig gooien we al het afval nu niet meer op een berg. We scheiden steeds meer. En dat moet ook, want we wonen met bijna 8 miljard mensen op deze aarde. Dat zorgt voor heel veel verschillende soorten afval. Gelukkig zijn er al veel oplossingen om van dit afval weer nieuwe producten te maken.

Afval scheiden

Omdat van veel soorten afval weer iets nieuws gemaakt kan worden, is het belangrijk om al jouw afval thuis al apart te houden. Afval scheiden heet dat. Sommige mensen hebben daar thuis verschillende containers voor met verschillende kleuren, anderen brengen het afval naar de verschillende ondergrondse containers.

Gele container: Glas

Van glas kan opnieuw glas gemaakt worden! Het kan eendeloos opnieuw gebruikt worden.

Wit glas kan alleen van wit glas gemaakt worden, daarom wordt dit apart gehouden van gekleurd glas.

Grijze container: Rest

Bijna alles wat je niet in de andere bakken kwijt kunt, mag je in de restcontainer gooien.

Olie, vetten en gevaarlijk afval, zoals batterijen en chemische vloeistoffen, lever je veilig in op het Grondstoffencentrum of de Milieustraat. Zo kunnen wij veilig het afval blijven ophalen en afvoeren!

Blauwe container: Papier

In Nederland wordt wereldwijd gezien, het meeste papier en karton gerecycled. Een erg goede zaak, want oud papier is een belangrijke grondstof voor nieuw papier.

Let op: vies papier, zoals een pizzadoos met vet, mag niet in deze container, maar gooi je weg bij het restafval.

Wat gebeurt er met afval?
Bekijk de video's

saver

Groene container: GFT+E

Groente- fruit- en tuinafval mag je in de groene container gooien. Maar ook etensresten horen hierbij. Dit afval wordt gecomposteerd. De compost wordt weer gebruikt om planten te voeden. Daar plukken we de vruchten van!

PBD of PMD?

PBD betekent "Plastic, blik en drinkpakken" en PMD betekent "Plastic, metalen en drinkpakken".

In verschillende gemeentes worden verschillende namen gebruikt. Maar de inhoud is hetzelfde!

Oranje container: PBD/PMD

Plastic, blik en drinkpakken worden samen ingezameld. Van deze afvalstroom kunnen ook weer nieuwe producten gemaakt worden. Bijvoorbeeld afvalzakken, maar ook verpakkingsmateriaal en zelfs picknicktafels!

Op blikjes zit tegenwoordig ook statiegeld. Lever je blikjes ongedrukt in bij de supermarkt, dan krijg je er geld voor terug.

Paarse container: Textiel

Past je kleding niet meer? Lever het dan in. Dit kan in een paarse Savercontainer of in een kledingcontainer van de Kringloop.

Ook ander huistextiel, zoals dekens, kussens en gordijnen, mogen in deze container.

Wat hoort waar?
Lees meer op
onze site.

Hoeveel afval gooien we weg?

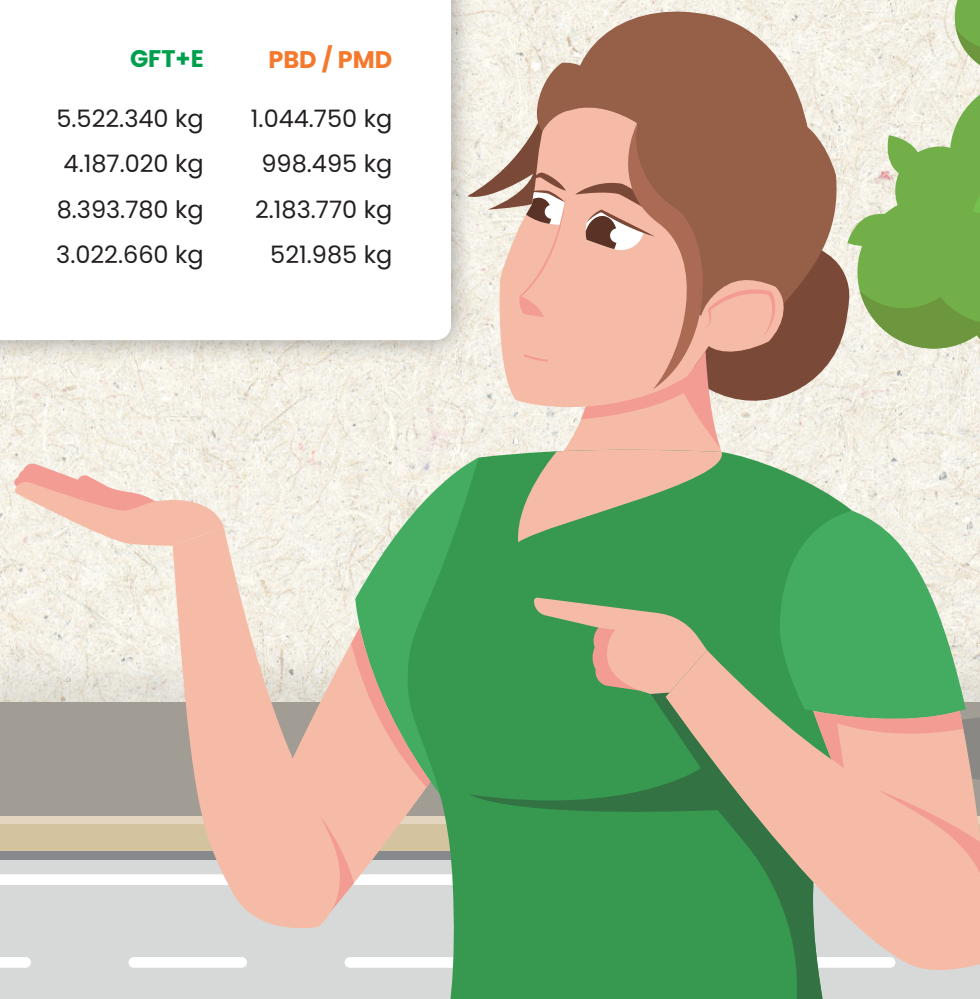
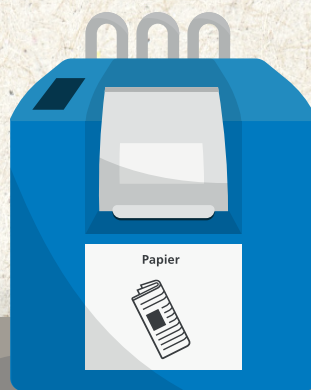
We willen in Nederland de hoeveelheid restafval per persoon naar beneden brengen. In 2024 moet dat getal onder de 100 kilo per persoon per jaar zijn. Dat halen de meeste gemeenten nog niet en daarom is er ook zoveel aandacht voor het scheiden van afval.

In 2022 gooiden we deze hoeveelheid afval weg:

Meer lezen over
2022?
Lees het
jaaroverzicht

	Restafval	Papier	GFT+E	PBD / PMD
Bergen op Zoom	10.912.236 kg	2.558.862 kg	5.522.340 kg	1.044.750 kg
Halderberge	4.010.240 kg	1.4352.344 kg	4.187.020 kg	998.495 kg
Roosendaal	8.590.411 kg	3.230.665 kg	8.393.780 kg	2.183.770 kg
Woensdrecht	2.782.656 kg	1.391.739 kg	3.022.660 kg	521.985 kg

Verteerd afval?

De natuur heeft erg veel moeite met het verteren van afval. Plantaardige zaken zoals een appel verteren snel maar sommige spullen zoals een glas verteren nooit.

Hoe verteert GFT?
Bekijk de video op
YouTube

Als ik mijn afval op straat gooi dan duurt het...

Karton / Papier
een half jaar

Sigaretten peuken
2 tot 5 jaar

Kauwgom
20 tot 25 jaar

Blikjes
50 jaar

Klokhuis
2 weken

Plastic
10 tot 20 jaar

Glas
1 miljoen jaar

... om te verteren

Grondstoffen maken

Waarom is het belangrijk dat we iets met ons afval doen? Onze grondstoffen raken op. Grondstoffen zijn materialen die gebruikt worden om producten van te maken.

Natuurlijke grondstoffen zijn stoffen die in de natuur gevonden worden, zoals vruchtbare aarde, olie, mineralen, hout en andere gewassen. Wist je dat er van olie plastic wordt gemaakt?

Maar we kunnen ook afval heel goed gebruiken om nieuwe grondstoffen van te maken. Zodat we minder natuurlijke grondstoffen uit de aarde hoeven te halen.

Als je alles op een hoop gooit, zoals vroeger met vuilnisbelten buiten de stad werd gedaan, vervuult dat de bodem en kunnen deze spullen ook niet meer worden hergebruikt.

Kunnen producten echt niet meer gerecycled worden? Dan worden ze verbrand. Daarbij komt warmte vrij. Deze warmte wordt opgevangen en gebruikt om energie te produceren. Zo gaat het toch niet helemaal verloren!

Hier kun je samen met jouw klasgenoten eens over nadenken:

- Welke afvalcontainers hebben jullie thuis?
- Welk afval wordt op school apart verzameld?
- Waar op de wereld wordt het afval nog verwerkt zoals vroeger in Nederland?
- Wat zijn daarvan de gevolgen?

Afval scheiden tegenover nascheiden

Er zijn in Nederland gemeenten waar inwoners alle afval bij elkaar mogen gooien. Hun afval gaat naar fabrieken waarin het afval wordt nagescheiden.

Wat is het voordeel van thuis scheiden in plaats van het scheiden van afval in fabrieken?

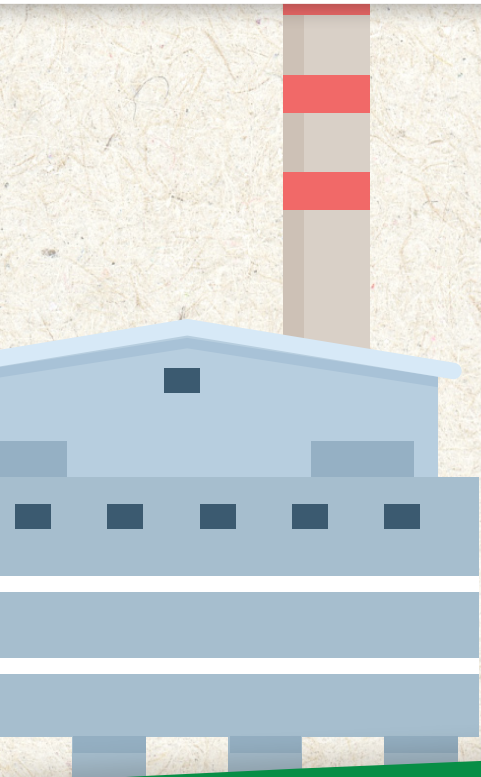
Het doel van Nederland

Nederland heeft een doel. In 2050 (en dat is jullie toekomst) wil Nederland circulair zijn. Dat betekent dat we dan bijna geen fossiele grondstoffen meer gebruiken en alles wat we weggooien opnieuw gebruiken.

In de fabriek scheiden

Grote machines 'bekijken' met onder andere lasers wat er nog te hergebruiken is. De rest wordt verbrand als restafval.

Het nadeel van dit systeem is dat die berg restafval veel groter is en er dus veel minder producten hergebruikt kunnen worden.

Thuis scheiden

Het aan bron scheiden, dus bij jullie thuis; levert veel meer grondstoffen op dan nascheiden. Dit is dus (zeker op lange termijn) goedkoper dan het verbranden van restafval, wat duur is en veel CO2 uitstoot veroorzaakt.

Daarom hebben de gemeenten waar Saver voor werkt, gekozen om het afval thuis te scheiden. Iets meer werk in je eigen huis, maar beter voor het milieu en uiteindelijk ook beter voor je eigen portemonnee.

Meer over Saver

Saver is hét regionale afvalinzamelings- en reinigingsbedrijf in West-Brabant. In opdracht van zeven gemeenten halen wij huisvuil op. Daarnaast reinigen we straten en strooien we zout bij gladheid. Ook halen we afval op bij bedrijven.

Geschiedenis van Saver

Saver is in juli 1999 opgericht. Het is gestart als een samenwerking tussen de gemeenten Halderberge, Roosendaal, Bergen op Zoom en Woensdrecht. In deze gemeenten werd tot die tijd het huisvuil opgehaald door de gemeente reiniging. Door samen te werken kan Saver dit goedkoper en efficiënter doen, dan iedere gemeente apart. In 2023 sloten de gemeenten Rucphen en Zundert aan. In 2024 komt Steenbergen er bij.

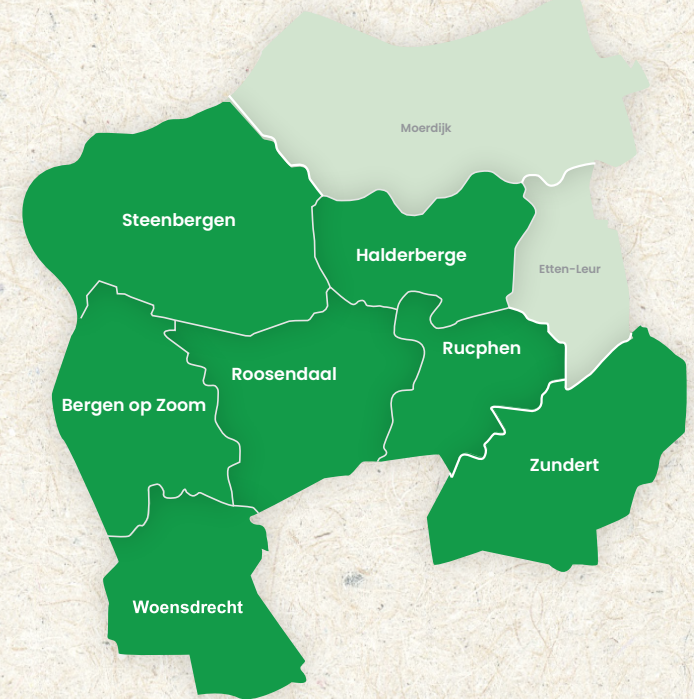
Waar komt de naam Saver vandaan?

Saver staat voor de diensten die Saver uitvoert voor alle vier de gemeenten: Samenwerking Afval en Reiniging. De A spreek je dus uit als een A en niet als een Ee.

Wat doet Saver?
Bekijk de video op
YouTube

Directeur Pascal

Wat doet Saver allemaal?

Saver haalt afval op bij de mensen thuis en we legen de ondergrondse containers in de wijken. Dit doen we met zijladers en achterladers. We halen ook afval op bij bedrijven.

Daarnaast hebben we een afdeling plaagdierbestrijding. Deze collega's komen helpen bij overlast van ongedierte, zoals ratten, muizen, mieren en wespen.

Saver heeft ook een afdeling reiniging. Deze collega's maken de straten schoon met veegmachines en kolkenzuigers. Bovendien strooien ze op verzoek zout als het slecht weer is in de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal.

In het kantoor van Saver vind je de collega's die zorgen voor de planning, klantenservice, communicatie, in-en verkoop en HR. Ook de directeur van Saver heeft hier zijn kantoor.

Achterlader

Zijlader

Poepquad

Veegwagen

Kolkenzuiger

Strooiwagen

Haakarmwagen

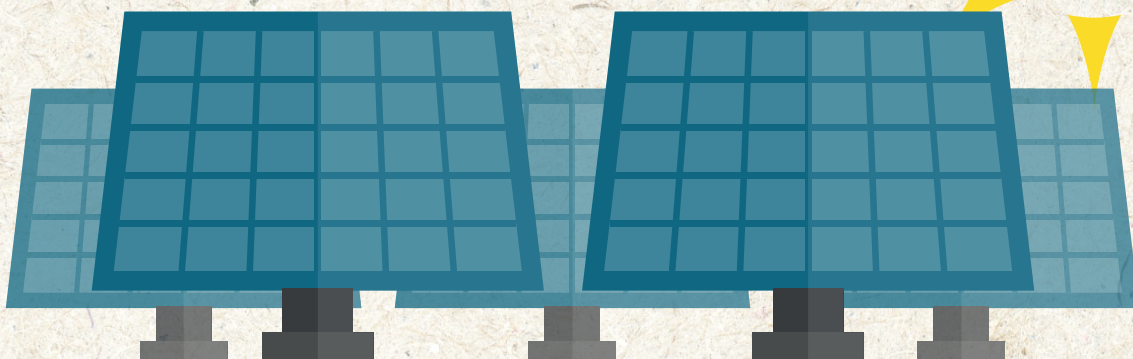
Rijden in een vrachtwagen
 Als chauffeur in een vrachtwagen heb je een speciaal rijbewijs nodig. Dit is het C-rijbewijs. Daarnaast zijn er voor onze wagens certificaten nodig om er veilig in te kunnen rijden. Wil je chauffeur worden bij Saver? Dan helpen wij je met het behalen van het certificaat.

Duurzaamheid

Kwaliteit, veiligheid, milieu en duurzaamheid zijn voor Saver erg belangrijk. In heel veel gevallen is afval het begin van iets nieuws. Door maximaal te scheiden, verminderen we de hoeveelheid restafval. Dit geeft ook weer minder CO₂-uitstoot. Wij vinden dat we ook zelf duurzaam moeten zijn.

Zonnepanelen

Op onze daken liggen maar liefst 1400 zonnepanelen. Deze zonnepanelen leveren jaarlijks bijna 45 % van het totaal verbruikte elektra. De verwarming en koeling van ons kantoorgebouw aan de Stepvelden vindt plaats met behulp van warmtewisselaars en een warmtepomp.

Afvalvrij kantoor

Afvalvrij kantoor

Ons kantoor is afvalvrij. Door ons afval te scheiden in gft+e, papier, plastic en blik is de hoeveelheid restafval erg klein. Dit idee brengen we ook onder de aandacht bij scholen en bedrijven.

Handige routes

De routes die onze vuilniswagens rijden, zijn zo ingedeeld dat we zo weinig mogelijk 'onnodige' kilometers rijden. We rijden met zuinige wagens en op 'schone brandstof' die minder CO₂-uitstoot veroorzaakt. Ook gaan we steeds meer over op elektrisch en hybride rijden.

Dode-hoekuitleg

Veiligheid

De chauffeurs van Saver moeten met grote vrachtwagens rijden. Dit moet natuurlijk veilig gebeuren. Daarvoor hebben chauffeurs hulpmiddelen, maar veilig verkeer: dát doen we samen! Daarom is het belangrijk dat iedereen goed uitkijkt. Dus ook als jij op de fiets zit!

Waar zit de
dode hoek?
Bekijk de video

Dode-hoekuitleg voor leerlingen

Scholen uit de Saver-regio kunnen voor de leerlingen van de bovenbouw groepen van het basisonderwijs en voor de leerlingen van de brugklas een dode-hoekuitleg aanvragen. Onze medewerkers komen dan met een vrachtwagen naar de school. Ze leggen aan de kinderen uit waar zij veilig kunnen fietsen in de buurt van een vrachtwagen.

Wil je ook een
dode-hoekuitleg?
Ga naar de site

Vrachtwagens en veiligheid

Op alle nieuwe zij- en achterladers van Saver zijn in 2016 360 graden camera's opgebouwd. Dit systeem zorgt ervoor dat de chauffeur de omgeving goed kan zien. Dat verhoogt de veiligheid van fietsers en voetgangers. Ook helpt het als chauffeurs in smalle straatjes moeten rijden.

Andere voertuigen, zoals (kraan) haakarmwagens, zijn voorzien van een 'dashcam'. Dit is een camera waarmee naar voren wordt gefilmd vanuit de cabine.

Afvalquiz: waar of niet waar?

Een leuke quiz om je presentatie mee te beginnen of te eindigen!

Idee: Alle kinderen die denken dat het antwoord 'goed' is gaan staan. Alle kinderen die denken dat het antwoord 'fout' is blijven zitten. Zo kan iedereen meedoen!

Er zijn 500 yoghurtbakjes nodig voor 1 nieuwe buggy.

Nederland is Europees kampioen in het recyclen van papier.

Een vieze pizzadoos moet in de (blauwe) papiercontainer.

Een melkpak hoort bij het papier.

Jouw melkpak kan wc-papier worden.

Eierschillen horen bij het gft+E-afval (groente-, fruit en tuinafval +etensresten).

Glas kun je maximaal 3 keer opnieuw gebruiken.

Doppen, kurken en deksels van potten en flessen mogen ook in de glasbak

Het kapotte theeglas mag ook in de glasbak.

Extra vragen

Hoe lang duurt het voordat afval verteert of wordt afgebroken door bacteriën?

Waar komt de naam Saver vandaan?

Waar staan PBD en PMD voor?

De antwoorden vind je op de volgende pagina!

Afvalquiz: antwoorden

Een melkpak hoort bij het papier.

NIET WAAR: In een melkpak zit een plastic laagje. Daarom hoort een melkpak in een PBD-bak (plastic, blik en drinkpakken)

Er zijn 500 yoghurtbakjes nodig voor 1 nieuwe buggy.

WAAR: Yoghurtbakjes verwerken ze tot korrels en hier maken we weer een nieuwe buggy van.

Een vieze pizzadoos moet in de (blauwe) papiercontainer.

NIET WAAR: Een pizzadoos met etensresten moet bij het restafval. Deze kan namelijk niet recycled worden tot schoon papier. Een schone pizzadoos mag wel bij het papier.

Jouw melkpak kan wc-papier worden.

WAAR: Van melkpakken wordt o.a. toiletpapier gemaakt.

Nederland is Europees kampioen in het recyclen van papier.

WAAR: Nederland is een ster in recyclen. We hebben daar ontzettend veel speciale installaties en machines voor.

Papier met nietjes mag in de (blauwe) papiercontainer.

WAAR: In het recycleproces halen we die nietjes er namelijk uit.

Eierschillen horen bij het gft+E-afval (groente-, fruit en tuinafval+etensresten).

WAAR: Net als de restjes van je eten. Die mogen allemaal bij het gft-afval.

Glas kun je maximaal 3 keer opnieuw gebruiken.

NIET WAAR: Je kunt glas wel eendeloos keer recyclen. Gaaf hè?!

Doppen, kurken en deksels van potten en flessen mogen ook in de glasbak

WAAR: Tijdens het schoonmaakproces van de potten en flessen worden de doppen, kurken en deksels eruit gehaald.

Het kapotte theeglas mag ook in de glasbak.

NIET WAAR: Thee- en wijnglazen zijn gemaakt van een speciaal soort gehard glas. Dit glas moet bij het restafval. Net als de kapotte kristallen vaas.

Extra vragen

Hoe lang duurt het voordat afval verteert of wordt afgebroken door bacteriën?

Dat ligt aan het soort afval. GFT+E wordt best wel snel afgebroken, terwijl glas tot wel een miljoen jaar helemaal heel blijft! Daarom is het ontzettend belangrijk om het afval te scheiden.

Waar komt de naam Saver vandaan?

Saver staat voor de diensten die Saver uitvoert voor alle vier de gemeenten: Samenwerking Afval en Reiniging.

Waar staan PBD en PMD voor?

Plastic, Blik en Drinkpakken en Plastic, Metalen en drinkpakken.